

## 5. CVIČENÍ Z LINEÁRNÍ ALGEBRY I.

Regularita a inverzní matice

**PŘÍKLAD PRVNÍ** Rozmyslete si, kdy je trojúhelníková matice regulární.

(Připomeňme, že horní trojúhelníková matice  $A$  má libovolné hodnoty na diagonále a nad ní, ale pod diagonálou jsou samé nuly. Formálně:  $a_{ij} = 0 \forall i > j$ . Dolní trojúhelníková matice to má naopak.)

**PŘÍKLAD DRUHÝ** Vypočtěte inverzní matici k následující matici:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \end{pmatrix}$$

**PŘÍKLAD TŘETÍ** Zjednodušte následující výraz, kde  $A, B$  jsou regulární matice stejného řádu:

$$(I - B^T A^{-1})A + (A^T B)^T A^{-1}.$$

**PŘÍKLAD ČTVRTÝ** Uvažujme matici v blokovém tvaru

$$A = \begin{pmatrix} \alpha & a^T \\ b & C \end{pmatrix},$$

kde  $\alpha \neq 0$ ,  $a, b \in \mathbb{R}^{n-1}$  a  $C \in \mathbb{R}^{(n-1) \times (n-1)}$ . Aplikujte na matici jednu iteraci Gaussovy eliminace a odvoďte rekurentní vzoreček na test regularity.

**PŘÍKLAD PÁTÝ** Vyřešte maticovou rovnici pro neznámou (regulární) matici  $X$ :

$$((X^{-1}A^{-1})^T - (B^T)^{-1})B^{-1} = 0,$$

kde  $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & -1 & 3 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$  a  $B = \begin{pmatrix} -2 & 1 & -4 \\ -5 & -4 & -6 \\ 3 & 10 & -2 \end{pmatrix}$ . (Pokud se vám nechce počítat, stačí jen vymyslet postup.)

---

*Dva bonusové příklady na rozmyšlenou:*

**PŘÍKLAD ŠESTÝ** Ukažte, že pokud  $A^2 - A + I_n = 0$ , pak matice  $A$  je regulární.

**PŘÍKLAD SEDMÝ** Vymyslete, jak rychle mocnit matice, tedy jak co nejrychleji spočítat  $A^k$  pro čtvercovou matici  $A$  a velké  $k$ .